

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Departament Strategii

Warszawa, data: 25 czerwca 2025 r.

znak sprawy: DSR-Vab.688.1.2025.KOB

identyfikator koszulki: 3194264

telefon: 22 273 71 95

e-mail: katarzyna.oldak-bulanowska@mfipr.gov.pl

Pan Łukasz Jachimowicz

Dyrektor

Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Sekretarz

Rady Działalności Pożytku Publicznego

Dotyczy: stanowiska Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej do uchwały nr 62 Rady Działalności Pożytku Publicznego temat wzmocnienia i ochrony demokracji europejskiej poprzez zwiększenie wsparcia dla społeczeństwa obywatelskiego i Programu CERV w nadchodzących Wieloletnich Ramach Finansowych UE

Szanowny Panie Dyrektorze,

odpowiadając na pismo DOB.WOKRiZ.6613.38.2025 z 22 maja br. przekazujące uchwałę nr 62 Rady Działalności Pożytku Publicznego z dnia 12 maja 2025 r. w sprawie stanowiska Rady Działalności Pożytku Publicznego na temat wzmocnienia i ochrony demokracji europejskiej poprzez zwiększenie wsparcia dla społeczeństwa obywatelskiego i Programu CERV w nadchodzących Wieloletnich Ramach Finansowych UE, uprzejmie przedstawiam stanowisko Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (MFIPR).

Fundusze
Europejskie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

MFiPR w ramach realizowanych zadań zapewnia rzeczywiste uczestnictwo obywateli i obywaterek w debacie publicznej. Zasadę otwartości naszego resortu na społeczeństwo obywatelskie przy wykonywaniu zadań publicznych realizujemy przede wszystkim w ramach przyjmowanych na kolejne lata programów współpracy partnerskiej MFiPR. W programie określany jest zakres współpracy z partnerami, w tym z organizacjami pozarządowymi, w wymiarze finansowym (zlecanie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym) i niefinansowym. Współpraca o charakterze niefinansowym obejmuje m.in. konsultacje publiczne, wzajemne informowanie o kierunkach działań, udzielanie patronatów honorowych Ministerstwa, spotkania przedstawicieli Ministerstwa z przedstawicielami organizacji pozarządowych, powadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, udział przedstawicieli Ministerstwa w wydarzeniach organizowanych przez organizacje pozarządowe oraz udzielanie wsparcia merytorycznego, wspólną organizację działań o charakterze lokalnym, współpracę w ramach Komitetów Monitorujących (KM), Komitetu ds. Umowy Partnerstwa (KUP), Podkomitetów KUP w szczególności Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa, Komitetów i Podkomitetów dla pozostałych strategii, programów i planów realizowanych przez MFiPR, w tym Krajowego Planu Odbudowy.

Konkretne działania i przedsięwzięcia, w które zaangażowane są organizacje społeczeństwa obywatelskiego w ramach współpracy z poszczególnymi departamentami MFiPR, są prezentowane w corocznych sprawozdaniach z realizacji programów współpracy.

Zgadzam się, że program „Obywatele, Równość, Prawa i Wartości” (CERV) pozostaje istotnym źródłem finansowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego. MFiPR informuje o nim na portalu Funduszy Europejskich, a w miarę dostępu do informacji, zwłaszcza o ogłaszanych konkursach, może włączyć je do zakresu informacji przekazywanych przez Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich. Jest to jednak program zarządzany centralnie przez Komisję Europejską (KE), na którego zakres i budżet Polska jako państwo członkowskie ma ograniczony wpływ. Przyszły budżet CERV w ramach wieloletnich ram finansowych nie jest jeszcze znany. Oczekujemy na publikację pakietu zawierającego projekty legislacyjne dotyczące przyszłego budżetu UE, w tym w zakresie polityki spójności i programów zarządzanych centralnie przez KE. Została ona zaplanowana na lipiec br. Wiodącą rolę w tym zakresie, w tym w debacie nad przyszłością programu CERV i nakładach finansowych na ten cel, ma Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

Warto przy tym zaznaczyć, że z naszych obserwacji wynika, że debata na temat przyszłej architektury polityk unijnych będzie bardzo trudna – z jednej strony ze względu na pojawienie się nowych ważnych celów takich jak bezpieczeństwo, obronność, konkurencyjność, czy dostępne cenowo mieszkalnictwo, a z drugiej konieczność uwzględnienia w przyszłym budżecie spłat pożyczek zaciągniętych w ramach Next Generation EU oraz brak decyzji w zakresie ustanowienia nowych zasobów własnych UE.

Środki finansowe na budowanie potencjału organizacji społeczeństwa obywatelskiego do efektywnego uczestnictwa w systemie wdrażania funduszy europejskich, ale także realizacji pozostałych działań związanych z aktywnym udziałem w debacie publicznej i współtworzeniu polityk publicznych, zostały zapewnione również w ramach polityki spójności. W perspektywie finansowej 2021-2027 nowym wymogiem jest przeznaczenie części środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na budowanie zdolności (ang. capacity building) partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Zgodnie z motywem 28 preambuły oraz art. 9 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z 24 czerwca 2021 r. ws. EFS+ państwa członkowskie przeznaczają część swoich zasobów z komponentu EFS+ objętych zarządzaniem dzielonym na zapewnienie znaczącego udziału partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego we wdrażaniu EFS+. Jak wskazuje ww. rozporządzenie środki te mogą być przeznaczone na szkolenia, działania służące tworzeniu sieci kontaktów i wzmacnianiu dialogu społecznego.

Biorąc pod uwagę, że budowanie zdolności partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego zostało wskazane w Zaleceniach Rady z dnia 20 lipca 2020 r. w sprawie krajowego programu reform Polski na 2020 r., zawierających opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2020 r. (2020/C 282/21), w przypadku Polski jest to minimum 0,25% alokacji EFS+. W „Umowie Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027” (UP), Polska zobowiązała się przeznaczyć na ten cel co najmniej 0,5% całości środków EFS+ (tj. ponad 61 mln euro) czyli dwa razy więcej niż wynika to z wymagań określonych w rozporządzeniu EFS+. Natomiast po zaprogramowaniu – w 16 programach regionalnych i programie krajowym Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego – alokacja ta jest ponad 3-krotnie wyższa niż zobowiązanie z UP i wynosi ponad 190 mln euro. Jest to łączna kwota dla partnerów społecznych i organizacji pozarządowych. W ramach tej alokacji na budowanie zdolności organizacji pozarządowych przewidziano około 120 mln euro¹.

Ponadto, przedstawiciele organizacji społeczeństwa obywatelskiego jako reprezentanci strony pozarządowej w KM programy polityki spójności mogą korzystać ze środków finansowych na wsparcie niezbędne do właściwego wykonywania przez nich funkcji członka Komitetu. W większości programów krajowych polityki spójności środki te są rozliczane ryczałtowo i dotyczą podnoszenia kompetencji związanych z uczestnictwem w KM, przygotowania do posiedzeń/konsultacji ze środowiskiem, które członek reprezentuje, zewnętrznego wsparcia doradczego, ekspertyz realizowanych na potrzeby członków KM.

Z poważaniem

¹ Po uwzględnieniu zmian w programach regionalnych i programie krajowym Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego w ramach przeglądu śródkresowego programów polityki spójności 2021-2027.

Renata Calak

Dyrektor Departamentu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości

1. Pani Dorota Rosińska, Dyrektor Biura Ministra MFiPR,
2. Pani Monika Kusina-Pycińska, Dyrektor Departamentu Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej MFiPR,
3. Pan Piotr Krasuski, Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego MFiPR,
4. Pani Katarzyna Szarkowska, Dyrektor Departamentu Promocji Funduszy Europejskich MFiPR.